

Львівський національний університет імені Івана Франка
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

МЕТАМОДЕРНІЗМ У ЛІТЕРАТУРІ ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВІ: «ДЗЕРКАЛО В ДЗЕРКАЛІ»

14 квітня – 25 травня 2025 року

Львів – Торунь
Liha-Pres
2025

УДК 141.78-021.68:82(062.552)
М 54

Організаційний комітет:
Мацевко-Бекерська Лідія Василівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка, керівник Науково-методичного центру дослідження та викладання літератури Львівського національного університету імені Івана Франка;
Бораковський Любомир Адамович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені Івана Франка, декан факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка;
Криштанович Світлана Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;
Кушнір Ірина Богданівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Львівського національного університету імені Івана Франка;
Кохан Роксоляна Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені Івана Франка.

М 54 **Метамодернізм у літературі та літературознавстві: «дзеркало в дзеркалі»**: матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 14 квітня – 25 травня 2025 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. – 136 с.

ISBN 978-966-397-513-9

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Метамодернізм у літературі та літературознавстві: «дзеркало в дзеркалі»» (14 квітня – 25 травня 2025 року).

УДК 141.78-021.68:82(062.552)

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2025
© Центр українсько-європейського
наукового співробітництва, 2025

ISBN 978-966-397-513-9

Особливості інтимної лірики збірки Юлії Крапиви «Мої вірші»
Зарудняк Н. І. **45**

Постіронічна сповідь як форма терапії
(оповідання Д. Ф. Воллеса «Старий добрий неон»)
Калинич К. Ф. **47**

Художні особливості щоденника Володимира Вакуленка-К.
Кобилко Н. А. **51**

Художній переклад поезії: виклик, тонкощі та роль перекладача
Корсун С. В. **53**

Architectonics of the literary text
Krasovska I. V. **55**

Терміни-метафори в англійськомовних науково-технічних текстах
в когнітивному розрізі
Курбатова Т. В. **59**

Аспекти метамодернізму в прозі П. Яценка
Курилова Ю. Р. **61**

Поняття і сутнісні особливості метамодернізму
в українському контексті
Куцос О. І. **65**

Від «матері» до «матери»: трансформації традиційного міфу
про материнство в українському постмодерному культурному просторі
Лопушан Т. В. **69**

Specifics of genre models of role-based poetic texts in foreign and Ukrainian
literatures of the 19th–20th centuries
Myroniuk V. M. **72**

Трансформація орієнталізму від "білої людини" Кіплінґа до "західної
людини" Ішіґуро
Мітіна Л. С. **75**

Чуттєвість у романі С. Андрухович «Фелікс Австрія»
Ніколаєнко В. М. **78**

Феномен впливу історичної пам'яті на сьогодення як ключовий код
українського метамодернізму
Нікоряк Н. В. **81**

Пошуки сенсу життя сучасної людини в умовах кризової дійсності:
ідеї неоекзистенціалізму в романі Ілларіона Павлюка «Я бачу,
вас цікавить пітьма»
Онсович А. Л. **84**

Феномен транскультуралізму у площині літератури постмодернізму
Пірошенко С. Ю. **87**

ОСОБЛИВОСТІ ІНТИМНОЇ ЛІРИКИ ЗБІРКИ ЮЛІЇ КРАПИВИ «МОЇ ВІРШІ»

Зарудняк Н. І.
старший викладач кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Черкаська область, Україна

Збірка Юлії Крапиви «Мої вірші» є дебютною. Уже на першій сторінці авторка зазначає свого адресата: «Всім. Хто кохав і кохатиме» [2, с. 1], цим самим визначаючи і спрямованість творів – любовна лірика. Передмову написав знаний в Україні літературознавець, поет Василь Пахаренко, який побачив у збірці щирість, пристрасність і ще шляхетну стриманість переживань, пише з відвертою симпатією: «В одному рядку – захоплення, в іншому – відчай, в третьому – одкровення. І так уся книжка» [3, с. 6]. Він звертає увагу й на те, що любовна лірика Юлії саме про етап зародження кохання, яке змушує і його говорити поетичними рядками: «Більшість її віршів про зародження прегарного й безборонного, мов барвистий метелик, почуття кохання» [3, с. 6]. Зрештою, а якими мають бути твори періоду студентства? А саме вони у «Моїх віршах» презентовані. Василь Іванович, до речі, був чи не першим читачем та рецензентом більшості віршів, бо очолював літературний гурток на факультеті української філології, де і навчалася Юлія, що, певно, і дає йому можливість так дистанціюватися: «Читаючи ці поезії, старші розуміюче усміхнуться: пурхав цей метелик і над нами. А найбільше захопляться молодші, адже висловлені тут почуття близькі й животрепетні для кожного з них» [3, с. 6].

Збірка Юлії залишає у читача відчуття якоїсь внутрішньої невтоленої цікавості: а далі? Відчуття незадоволення, що остання сторінка вже прочитана.

Уже перший вірш зачаровує щирістю («Я кохаю тебе. А ти?» [2, с. 8]), грою асоціацій («Палить осінь кленові мости» [2, с. 8]), пристрастю, красою образів («Я пірнаю в огонь золотий, // Я горю… я згораю. А ти?» [2, с. 8], – до речі, «золотий» – то не лише краса і колір осені, вогню, а й вагомість, цінність). Картинка Юлі має голос («зачекай»), колір (вогняний, золотий), запах («Гірко пахне осінній дим» [2, с. 8]). Якщо іти за В. Калашником В.[1], то «кленовий міст» символізує плинність часу. Коханий не вірить ліричній героїні, вона відчайдушно освідчується в почуттях, щоб час не втік, чи він тому і не

вірить, що розминулись у часі? Краса осені накладається на красу почуттів, відчуття минущості.

Вогонь зустрічається не в одному творі: серпень, у якому «знову не сталося чуда» [2, с. 9] догорає у вогні, мов лист до Нього, «Я у вогні самотності згораю» [2, с. 15]; «там вже палають полум'ям мости…» [2, с. 22]. Авторка любить жовті, золоті кольори: «Жовтогарячий Серпень» [2, с. 12], «Вії у тебе – сонячні» [2, с. 12], «Без тебе тьмяніє золото» [2, с. 13], «Зараз листя відверто-жовте» [2, с. 17]; «На ту осінь, де жовте листя» [2, с. 28], «Залило ніби жовтою фарбою // Древнє місто і вигляд з вікна» [2, с. 30], «І вечір оранжевий, як кавун» [2, с. 43]; «Тулилась зірка так до шибки злякано» [2, с. 47]; «В твоїх очах світився профіль місяця…» [2, с. 47]; «розпечені зорі» [2, с. 14].

Поцілунок як дитяча мрія, очікування чуда. Звучить якось зворушливо чисто, а в поєднанні з ніжністю – казково: «В ніч на Миколая // просять подарунків. // Попрошу я тільки твого поцілунку. // … Знову я щаслива! Погляди, // здогадки…// … твоя ніжність. // Злива. // Ніч… // – Усе спочатку!» [2, с. 10]. Зворушує авторка і безборонними оксюморонами: «…Найнезабутніший! Пусти з свого полону!» [2, с. 11]; «Від твоїх поглядів – опіки. // Без них я помру, напевне» [2, с. 12]; «…Як добре знати те, що ти десь є. // Що ти так близько. // Що ти так далеко…» [2, с. 20]; «…Якби ти знав, як холодно мені // Без тебе. Не мого…// …Мого єдиного» [2, с. 41].

Пристрасність натури ліричної героїні не може залишити байдужим читача. Вона така зачарована, що боїться об'єкта своєї симпатії: «Я боюся тебе. Обминаю. // Намагаюсь тебе не помітити» [2, с. 48]. У другій строфі читач бачить юнака закоханими очима героїні: «Ти високий, вродливий, ти ввічливий, // Ти стрункий, ти засмаглий і дужий» [2, с. 48]. Далі сприйняття-осмислення байдужості: «Навіть часом впадаю у відчай я: // Ну чому ти до мене байдужий? // Я, напевне, ніколи не знатиму // (і нікому цього не збагнути) – // Ну чому повз мою симпатію // Пролягають твої маршрути?» [2, с. 48]. В іншому вірші лірична героїня розглядає байдужість коханого як роль у сценарії: «Роль тобою вивчена давно: // «добрий день», «як справи?» й «до побачення» [2, с. 49].

У поезії «Я холонула в обіймах» відчувається перегук з «Лісовою піснею» Лесі Українки. І в ліричної героїні Юлії Крапиви була ніч «темнолика й зоряна», але коли в Лукаша очі були непрозорі, то в коханого Юлиної ліричної героїні – прозорі: «Ну і як же було не вірить, // Коли очі були прозорі, // Коли руки були гарячі…»[2, с. 55]. Обидві героїні плакали: «А сьогодні я плачу, плачу, // Що не можу тебе забути…» [2, с. 55].

Зима, сніжинки також нерідко зустрічаються у «Моїх віршах»: «Сніжинка на долоні – біла квіточка. // Ти глянеш – і сльоза вона… Сльоза» [2, с. 21]; «Зима писала кригою по шибці» [2, с. 47]; «Пам'ятаю – зима була. // Стугоніла, ревла завія. // Ти і я. І любов в снігах. І сніжинка у тебе а вії» [2, с. 56].

Звучить у Юлиних віршах і віра в перемогу, радісне майбутнє: «Зараз осінь – похмура, сива… // Але справжня весна потому!..» [2, с. 17]; «Мов після наркозу в кімнаті німій // Повільно приходжу до тями. // Ні, це не кінець. Все одно будеш мій – Перерва між почуттями!» [2, с. 40].

Література:

1. Калашник В. Становлення та сучасне функціонування поетичного образу «калиновий міст». *Лінгвопоетика.* Харків, 1992. С. 114–123. Режим доступу: https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/d3ade27f-2bfe-48b0-b4f9-ee3aacb59dd1/content (22.05.2025р.)
2. Крапива Ю. Мої вірші. Черкаси : видавець Чабаненко Ю. А., 2024. 60 с.
3. Пахаренко В. Вірші-первоцвіти. *Крапива Ю. Мої вірші*. Черкаси : видавець Чабаненко Ю. А., 2024. С. 6–7.

ПОСТІРОНІЧНА СПОВІДЬ ЯК ФОРМА ТЕРАПІЇ (ОПОВІДАННЯ Д. Ф. ВОЛЛЕСА «СТАРИЙ ДОБРИЙ НЕОН»)

Калинич К. Ф.
доктор філософії (PhD),
асистентка кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна

Складний конструкт постмодерністського письма, вирізняючись характерними ознаками гри з читачем, деконструкцією, іронією, інтертекстуальністю, жанровою розмаїтістю, дедалі частіше втрачає емоційний контакт із реципієнтом. Як наслідок, на зламі XX–XXI ст. в літературознавстві формується новий естетичний концепт, що намагається переосмислити іронічне письмо через звернення до емпатії, щирості й особистої вразливості та генерує новий тип метамодерного тексту. Така тенденція окреслюється як постіронія – «нова модифікація широко відомого чи то поняття, чи то категорії, чи